

Aurskog-Høland
kommune

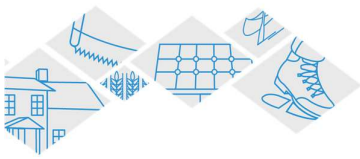

Retningslinjer for lokal alkoholpolitikk for Aurskog-Høland kommune 2024-2028

Vedtatt av kommunestyret 15.05.24, sak nr. 35/24

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse.....	1
1.0 Overordnede alkoholpolitiske bestemmelser og målsetninger	2
2.0 Definisjoner	2
2.1 Alkoholholdig drikk og alkoholgrupper	2
2.2 Salg	3
2.3 Skjenking.....	3
2.3.1 Fast skjenkebevilling	3
2.3.2 Enkelt anledning (åpent arrangement).....	3
2.3.3 Ambulerende skjenkebevilling (lukket arrangement).....	3
2.4 Engrossalg og tilvirkning.....	3
3.0 Delegering	4
4.0 Om bevilling, bevillingsperiode og krav til bevillinger	5
4.1 Spesielt for salg.....	5
4.1.2 Salgstider.....	6
4.2 Spesielt for skjenking.....	6
4.2.1 Krav til bevillingshaver og skjenkestedet	7
4.2.2 Særlig for enkelt anledning.....	7
4.2.3 Skjenketider	8
5.0 Bevillingsgebyr og omsetningsoppgave	8
6.0 Kontroll med bevillingene	9
7.0 Veiledning og kontakt.....	10

1.0 Overordnede alkoholpolitiske bestemmelser og målsettinger

Alkoholloven er en helselov. Formålet med loven er å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære, blant annet ved å begrense bruken av alkoholholdig drikk.

Bevillingssystemet innebærer at alle virksomheter, privatpersoner eller organisasjoner som ønsker å skjenke, selge, drive med engrossalg eller produsere alkohol må ha en type alkoholbevilling.

Alkoholloven legger rammene for forvaltningen av alkoholpolitikken. Kommunestyret har stor frihet og ansvar til å bestemme hvordan den skal utøves i egen kommune.

For å begrense bruken finnes det alkoholpolitiske virkemidler som;

- pris- og tilgjengelighetsregulering, åpningstider, aldersgrense, reklameforbud, avgifter, bevillingssystemet, Vinmonopolet, regulering av geografisk og fysisk plassering.
- informasjons- og holdningsskapende tiltak, reklameforbud og holdningskampanjer.
- Andre regulerende tiltak; tak på antall bevillinger i kommunen, bevillingshavers egnethet, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold (inkludert støy), næringspolitiske hensyn, hensynet til lokalmiljøet, internkontrollsystem.

Et viktig ledd i lokal forvaltning av alkoholpolitikken er å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan, jf. alkoholloven § 1-7d. Disse alkoholpolitiske retningslinjene utgjør virkemidlene og tiltakene som vil tas i bruk for å nå målene satt i alkoholpolitisk handlingsplan. Ny handlingsplan for Aurskog-Høland vil utgå fra kommuneplanens samfunnsdel.

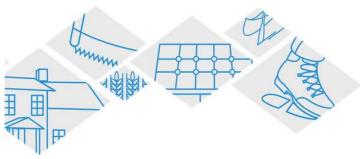
Handlingsplanen og retningslinjer bør vedtas etter hvert kommunestyreperiode.

2.0 Definisjoner

2.1 Alkoholholdig drikk og alkoholgrupper

Med alkoholholdig drikk menes drikk som inneholder mer enn 2,5 volumprosent alkohol. I loven gjelder følgende definisjoner;

- alkoholfri drikk: drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol
- alkoholsvak drikk: drikk som inneholder fra og med 0,7 til og med 2,5 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 1: drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol

- alkoholholdig drikk gruppe 2: drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 3: drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol

Alkoholloven har aldersbegrensninger for kjøp og konsum av alkohol. For alkoholsvak drikk, gruppe 1 og gruppe 2 er aldersgrensen 18 år. For gruppe 3 er aldersgrensen 20 år.

2.2 Salg

Med salg forstås overdragelse av alkoholholdig drikk til forbruker mot vederlag for drikking utenfor salgsstedet. Salgsbevilling kan være både fast og enkelt anledning.

Kommunestyret har myndighet til å innvilge salgsbevilling i egen kommune.

2.3 Skjenking

Med skjenking forstås salg av alkohol for drikking på stedet. Skjenkebevilling kan være både fast, enkelt anledning eller ambulerende. Kommunestyret har myndighet til å innvilge skjenkebevilling i egen kommune.

2.3.1 Fast skjenkebevilling

Skjenking av alkohol i et bestemt lokale med en fast bevillingshaver og innvilget bevilling for kommunestyreperioden.

2.3.2 Enkelt anledning (åpent arrangement)

Kommunen kan videre gi bevilling for en enkelt bestemt anledning. Bevillingen gjelder kun et klart avgrenset åpent arrangement. Eksempel på slike arrangement kan være konsert, festival, kunstutstilling, messe eller fest på samfunnshuset. Enkelt anledning kan også gjelde for salg.

2.3.3 Ambulerende skjenkebevilling (lukket arrangement)

Kommunestyret kan gi en eller flere ambulerende skjenkebevillinger. Denne type bevilling gis til sluttede, *lukkede*, selskaper hvor det allerede før skjenkingen begynner, er dannet en sluttet krets av personer, som samles for et bestemt formål i et bestemt lokale. Kretsen av personer må ikke være åpen for utenforstående og de som deltar må være spesielt invitert og ha tilknytning til den som inviterer. Eksempel på dette kan være bryllup, konfirmasjon og jubileum.

2.4 Engrossalg og tilvirkning

Engrossalg er overdragelse av alkoholholdig drikk mot vederlag som ikke omfattes innenfor definisjonen av salg eller skjenking. Kommunestyret har ikke myndighet til å gi bevilling for engrossalg, men behandles av toll- og avgiftsmyndighetene og departementet.

Med tilvirkning forstås enhver produksjon av alkoholholdig drikk. Tilvirkning omfatter også enhver videreforedling eller bearbeiding av en allerede fremstilt alkoholholdig drikk.

Tilvirkning kan følge av både kommunalt innvilget bevillinger eller statlig bevillinger. Kommunale bevillinger kan utvides til å omfatte innførsel eller tilvirkning for salg i egen virksomhet av alkoholholdig drikk gruppe 1 som ikke er tilsatt brennevin dersom den oppfyller krav i alkoholloven § 1-7f.

3.0 Delegering

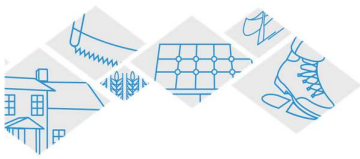
Kommunens delegeringsreglement regulerer hvem som har myndighet og ansvar for oppfølging av alkoholloven og alkoholforskriften. Myndighet og kompetanse er delegert mellom kommunestyret og kommunedirektøren. Opplistingen under må samsvare med delegeringsreglementet.

Følgende saker behandles av kommunestyret:

- Alkoholpolitisk handlingsplan og alkoholpolitiske retningslinjer
- Fornyelse salgs- og skjenkebevillinger for bevillingsperioden.
- Beslutning om alle eller noen skjenke- og salgsbevillinger skal løpe uten fornyelse for ny bevillingsperiode
- Fastsette bevillingsperiode.
- Beslutte alle nye salgs- og skjenkebevillinger i nye lokasjoner/lokaler/arealer.
- Fastsette salgs- og skjenketider innenfor rammene av alkoholloven og lov om helligdager og helligdagsfred.
- Fastsette *Forskrift om åpningstider for serveringssteder, Aurskog-Høland kommune, Akershus*
- Fastsette om det skal være tak på antall ambulerende bevillinger
- Fastsette om netthandel av alkohol skal finne sted.
- Tvilssaker, der det er behov for alkoholpolitisk avklaring.
- Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger ved overtredelser for resten av bevillingsperioden eller for en kortere tid etter alkoholloven § 1-8.

Kommunedirektøren er delegert fullmakt til å (myndigheten kan delegeres videre):

- Avgjøre bevillingssøknader fra nyetablert virksomheter i lokaler hvor det tidligere har vært tilknyttet tilsvarende salgs- eller skjenkebevilling.
- Godkjenne endring av styrer og/eller stedfortreder for bevillingen i bevillingsperioden.
- Avgjøre søknader om ambulerende bevilling og bevilling for enkeltanledning, med mindre sakens innhold har prinsipielle momenter.
- Avgjøre søknader om utvidelse av skjenkebevilling for en enkelt anledning.
- Utøve skjønn i forbindelse med behandling av søknader om salg- eller skjenkebevilling.
- Fastsette vilkår for bevillinger i samsvar med alminnelige forvaltningsmessige prinsipper.
- Beregne bevillingsgebyr innen rammen kommunestyret har fastsatt.
- Fatte vedtak om tildeling av prikker etter overtredelser av regelverket.
- Inndragning av salgs- eller skjenkebevilling.
- Føre opplysninger om innehavere av salgs- og skjenkebevilling inn i det sentrale registeret hos Helsedirektoratet, jfr. alkoholovens § 13.
- Utstede bevis for bestått kunnskapsprøve og etablererprøve.

- Beslutning og gjennomføring av kontrolltiltak med bevilingshavere i henhold til loven, forskriften og kommunens alkoholpolitiske plan.

4.0 Om bevilling, bevilingsperiode og krav til bevillinger

En fast salgs- eller skjenkebevilling kan ha varighet på inntil 4 år med opphør senest 30. september året etter nytt kommunestyre tiltrer.

Alkoholovens krav om vandel, alder og kunnskapsprøve er grunnvilkår som skal være oppfylt for å kunne få bevilling. I tillegg skal det gjøres en skjønsmessig alkoholpolitisk vurdering før søknad om bevilling kan avgjøres.

Salgsbevilling for alkoholgruppe 1 og skjenkebevilling for alkoholgruppe 1, 2 og 3 kan innvilges hvis de oppfyller lovens krav og etter konkret vurdering av momentene beskrevet i disse retningslinjene.

Salgs- og skjenkebevilling for enkelt anledning og ambulerende skjenkebevilling og tilvirkning kan innvilges hvis de oppfyller lovens krav og etter konkret vurdering av momentene beskrevet i disse retningslinjene.

I institusjoner eller boliger med heldøgns omsorgstjeneste kan det serveres alkohol uten bevilling til egne beboere og deres gjester, jf. alkoholoven § 8-9. Gitt at skjenkingen ikke foregår mot betaling.

Søknader om fast salgs- og skjenkebevillinger skal inneholde følgende:

- Tegning og/eller kart over salgs- eller skjenkeareal, innendørs og eventuelt utendørs.
- Firmaattest
- Dokumentasjon som viser at bevilings søker har rett til å bruke lokalene og utearealene – eksempelvis leiekontrakt, grunneiers tillatelse eller skjøte.
- Bekreftelse som viser at lokalet er godkjent av bygningsmyndighetene for drift som serveringssted, eksempelvis kopi av brukstillatelse/ferdigattest fra bygningsmyndighetene.
- Dokumentasjon på bestått kunnskapsprøve om alkoholoven for styrer og stedfortreder.
- Bekreftelse på at styrer og stedfortreder er ansatt på stedet eller arbeider i virksomheten i kraft av sin eierstilling.
- Beskrivelse av internkontrollsystemet og hvordan avvik vil følges opp, jf. alkoholforskriften § 8-1 til 8-3.

Bevilingshaver plikter å informere kommunen om endringer i bevillingen. Dette gjelder både for serveringsbevilling og alkoholbevillinger.

Ved søknad om fornyelse av bevilling i samme lokalet uten endringer må bevilings søker ikke legge inn dokumentasjon på at lokalet er godkjent av bygningsmyndighetene, tegning eller kart over skjenkearealet og bekreftelse på ansettelse eller eier for styrer eller stedfortreder.

4.1 Spesielt for salg

- Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan innvilges til dagligvareforretninger, nettbutikker, bryggerier og øl- og brusutsalg.

- Det kan innvilges salgsbevilling for nettsalg og utlevering på godkjent utsalgsstedet som dagligvarebutikk, serveringssted, bryggeri, spesialforretning, øl/mineralutsalg eller importørutsalg.
- Ved nettsalg med utlevering på andre steder enn utsalgssteder, skal kontroll av legitimasjon og tidspunkt for utlevering av alkoholholdig drikk dokumenteres.
- Følgende kan vurderes ved søknad om salgsbevilling (jf. alkoholloven § 3-2);
  - Beliggenheten til utsalgsstedet
  - Stedets konsept og vareutvalg
  - Salgsstedet skal ha god informasjon om aldersgrenser, legitimasjonsplikt og salgstider, samt en plassering der alkoholfri og alkoholholdig drikk ikke kan forveksles.
- Det gis ikke salgsbevillinger for alkoholholdig drikk til bensinstasjoner og kiosker/gatekjøkken/take-away, jf. alkoholforskriftens § 3-4.

4.1.2 Salgstider

Salg og utlevering av alkoholholdig drikk gruppe 1;

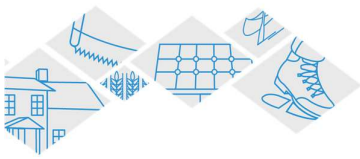
Hverdager:	kl. 08.00 – 20.00
Dag før søn- og helligdager:	kl. 08.00 – 18.00
Søn- og helligdager, 1. og 17. mai:	Intet salg
Jul-, påske- og pinseaften	kl. 08:00 - 16.00 (Lov om helligdager og helligdagsfred)
Dagen før Kristi Himmelfartsdag	kl. 08:00 - 20:00
Nyttårsaften	kl. 08:00 – 18:00

Vinmonopolet må følge salgstidene som er fastsatt av kommunen.

Utlevering av alkohol fra for eksempel fra nettbestilling må skje innenfor salgstidene satt av kommunen.

4.2 Spesielt for skjenking

- Skjenkebevilling for alkoholgruppe 1, 2 og 3 kan innvilges til overnattingssted/hotell, restaurant, pub, bar, diskotek, nattklubb, kafé, og bistro etter en konkret vurdering av følgende momenter;
  - Antallet skjenkesteder i kommunen og lokalmiljøet
  - Skjenke- og åpningstider
  - Skjenkestedets karakter og profil
  - Lokalets utforming og beliggenhet både innendørs og utendørs
  - Målgruppe og aldersgrenser
  - Planer for vakthold i samsvar med eventuelle krav fra politiet
  - Trafikk-, støy- og andre ordensmessige forhold
  - Næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet
  - Ved etablering av nye skjenke- og salgssteder skal det oppfordres til at lokalene er universelt utformet.

- Det gis i hovedsak ikke skjenkebevilling til serveringssteder i kjøpesenter. Det vil kunne være unntak for serveringssteder som ligger er i et eget avskilt rom og ikke er en del av det åpne senterrommet.
- For å få skjenkebevilling for alkoholgruppe 3 må skjenkestedet som hovedregel ha 20 års aldersgrense. Følgende kan gis unntak fra kravet om 20 års aldersgrense;
  - Restauranter, kafeer, andre type spisesteder og lukkede arrangement (ambulerende skjenkebevilling)
  - Skjenkesteder med en kombinert profil, målgruppe og følgelig varierende aldersgrense. Bevillingssøker må da enten ikke skjenke alkoholgruppe 3 når det er 18 års aldersgrense eller dele lokalet inn i soner for 18 år og 20 år.

4.2.1 Krav til bevillingshaver og skjenkestedet

- Vilkår for å få innvilget skjenkebevilling med hjemmel i alkoholoven § 4-3;
  - Skjenkestedet skal ha serveringsbevilling for å få innvilget skjenkebevilling, jf. serveringslovens § 3.
  - Serveringsstedet må følge Skatteetatens krav om å føre personallister.
  - Serveringsstedet må selv melde inn og få godkjent virksomheten av Mattilsynet.
- Bevillingshaver, styrer, stedfortreder og ansatte som skjenker ved skjenkested må gjennomføre Helsedirektoratets e-læringskurs for *Ansvarlig Vertskap*.
- For skjenking av alkohol i kommunale bygg, lokaler og institusjoner gjelder følgende:
  - Det skal ikke skjenkes alkohol ved åpne arrangementer i kommunale bygg, lokaler og institusjoner når barn og unge under 18 år er til stede.
  - Det er ikke tillatt med alkoholserving i barnehager eller barne- og ungdomsskoler med unntak av de kombinerte anleggene på Setskog og Aursmoen, jf. Opplæringslova § 9-5 tredje ledd.
  - Det er tillatt med alkoholserving i kultursal/idrettshall med tilstøtende rom. Som hovedregel kan det ikke skjenkes alkohol samtidig med at det foregår aktivitet for barn og unge i de tilstøtende skolelokalene og/eller i idrettshallen.
  - Det er tillatt med alkoholserving på øvrige kommunale eiendommer og arealer.

4.2.2 Særlig for enkelt anledning

For skjenkebevilling ved enkelt anledninger (åpne arrangement) gjelder følgende;

- Komplette søknad om skjenkebevilling for enkelt anledning må være kommet til kommunen *senest* 3 uker før arrangementet.
- Kommunen sjekker vandel til bevillingshaver, styrer og stedfortreder og ved behov personer som har vesentlig innflytelse på arrangementet hos politiet
- Kommunen innhenter uttalelse fra sosialtjenesten og politiet om arrangementet og de ansvarlige
- Bevillingshaver, styrer, stedfortreder og andre som er ansvarlig for opplæring i skjenking må som hovedregel gjennomføre Helsedirektoratets e-læringskurs for *Ansvarlig Vertskap* og kunnskapsprøven for skjenking.
  - Kravet om kunnskapsprøve og e-læringskurs vurderes ut fra risiko, størrelse og arrangementets karakter.
  - Bevillingshavere som har flere og/eller lengre/større arrangementer i løpet av året forventes at tar kunnskapsprøven og e-læringskurset.

- Det skal som hovedregel settes inn godkjent vakthold ved arrangementer. Krav til antall godkjente og øvrige vakter avklares med politiet.
- Det gis som hovedregel ikke skjenkebevilling til kulturarrangementer, idrettsarrangementer eller andre arrangementer hvor barn og unge under 18 år er til stede.
  - Unntaksvis kan det gis skjenkebevilling til arrangement med barn og unge under 18 år til stede. Det skal da vurderes type aktivitet, arrangement og organisering og tilrettelegging for barn og unges tilstedeværelse, for eksempel gjennom;
    - Eget tydelig avgrenset alkoholfritt område med nødvendige fasiliteter for barn og unge under 18 år, med nedre aldersgrense 15 år.
    - Vergeordning for barn og unge over 15 år hvor verge må være minst 20 år.
    - Personer mellom 15 og 18 år kan være frivillige, men kan ikke bidra med oppgaver relatert til skjenking eller salg. Frivillig personer mellom 15 og 18 år må ha vester, andre klesplagg eller lignende som tydelig viser de er mindreårig frivillige.
- Ved arrangement på offentlig sted er det søknadsplikt til politiet, jf. *Lokale politivedtekter for Aurskog-Høland kommune*. Dette må være søkt om og innvilget før det sendes svar på bevillingsøknad.
- Bevillingshavere er ansvarlig for å melde ifra til brannvesenet i forkant av arrangementet.

For salgsbevilling ved enkelt anledning skal følgende momenter vektlegges;

- Arrangementets karakter, konsept og målgruppe
- Vareutvalg
- Salgstid og varighet

4.2.3 Skjenketider

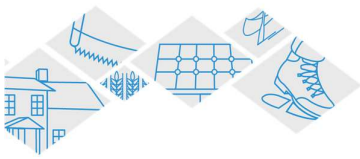
Skjenketider:

- Innendørs
  - Det kan skjenkes alkoholgruppe 1 og 2 alle dager mellom kl. 08.00 og 02.00.
  - Det kan skjenkes alkoholgruppe 3 alle dager mellom kl. 13.00 og 02.00.
- Utendørs
  - Det kan skjenkes alkoholgruppe 1 og 2 alle dager mellom kl. 08.00 og 24.00.
  - Det kan skjenkes alkoholgruppe 3 alle dager mellom kl. 13.00 og 24.00.

Forskrift om åpningstider for serveringssteder i Aurskog-Høland må oppdateres i henhold til disse retningslinjene.

Skjenking utendørs utover kl. 24.00 kan vurderes tillatt ved enkelt anledninger og ambulerende skjenkebevillinger. Ved utvidet utendørs skjenketid skal støy for naboer vektlegges og støydempende tiltak som telt, vakthold og inngjerding vurderes.

5.0 Bevillingsgebyr og omsetningsoppgave

Det skal fastsettes gebyr for følgende:

- Kunnskaps- og etablererprøven
- salgsbevilling
- skjenkebevilling
- ambulerende skjenkebevilling
- skjenkebevilling for enkeltanledning
- salgsbevilling for enkeltanledning

Bevillingshaver har plikt til å oppgi sin omsetning av alkohol ved å sende inn omsetningsoppgave med forrige års omsetning og forventet omsetning i inneværende år. For å sikre at salgs- og skjenkestedenes omsetningsoppgaver er korrekte kan det kreves bekreftelse fra revisor.

Bevillingsgebyr fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk. Uavhengig av omsetningens størrelse skal det betales et minstegebyr for salg og for skjenking.

Helse- og omsorgsdepartementet fastsetter årlig satser og maksimalgrenser for bevillingsgebyr, og beregningsgrunnlaget reguleres i alkoholforskriftens § 6-2.

Gebyr for skjenkebevilling for enkelt bestemt anledning skal beregnes på samme måte som de ordinære bevillingene, ut fra antall omsatt liter alkoholholdig drikk, eller et minstegebyr.

Bevillingsmyndigheten kan i særlige tilfeller bestemme at gebyrene skal settes lavere.

Aurskog-Høland kommune vil beregne gebyrsatsene ut fra de nasjonalt fastsatte satsene.

Gebyret for ambulerende skjenkebevilling settes i samsvar med tillatt maksimalnivå etter alkoholforskriften kapittel 6.

Størrelse på gebyr for kunnskapsprøve og etablererprøve følger av alkoholforskriftens kapittel 5.

6.0 Kontroll med bevillingene

Etter alkoholoven § 1-9 har kommunen ansvaret for kontroll med salgs- og skjenkesteder. Dette inkluderer hvordan bevillingene utføres, herunder om alkoholoven og alkoholforskrift følges, om vilkår i bevillingsvedtak oppfylles og om driften for øvrig anses forsvarlig.

Kontrollvirksomheten skal blant annet forebygge uønsket atferd og problemer knyttet til vold, fyll på offentlig sted, overtredelse av aldersbestemmelsene og skjenking til personer som er åpenbart beruset.

Aurskog-Høland kommune benytter et privat kontrollselskap til å gjennomføre kontroller. Kommunen skal holde løpende kontakt og dialog med kontrollselskapet og påser at antall kontroller gjennomføres etter de lovkrav som gjelder. Dette inkluderer også kvartalsvis møter med kontrollselskapet for å sikre kontroller og diskutere status og utfordringer for bransjen i kommunen.

Salgs- og skjenkekontroller skal gjennomføres så ofte som det er behov. Hvert sted med fast bevilling skal kontrolleres minst en gang årlig. Kommunen skal årlig utføre minst tre ganger så

mange kontroller som det er salgs- og skjenkesteder. Det skal gjennomføre kontroll av åpne og lukkede arrangement gjennom året. Bevillingshavere som gjennomfører flere og/eller store åpne og/eller lukkede arrangement gjennom året skal kontrolleres flere ganger.

Kontrollene skal danne grunnlag for nødvendige sanksjoner. Ved avvik skal kommunen gjennomføre nødvendige sanksjoner overfor bevillingshaver; skriftlig varsling, prikktildeling og inndragning. Vedtak om prikktildeling og inndragning kan påklages.

Årlig skal kommunedirektøren rapportere om alkoholforvaltningen og situasjonen for rus og rusforebyggende arbeid i kommunen til kommunestyret gjennom en alkohol- og rusmelding.

7.0 Veiledning og kontakt

- Det er en fast kontaktperson fra kommunen som er ansvarlig for veiledning og kontakt ut mot bevillingshaverne.
- Det arrangeres årlig samarbeids- og informasjonsmøte mellom bevillingshavere av salgs- og skjenkebevilling, arrangører av åpne og lukkede arrangement med skjenking, politiet, Aurskog-Høland kommune og kontrollskapet.
  - Samarbeids- og informasjonsmøtet skal også inkludere ett faglig innhold.
- Kommunen sender kopi av skjenkebevillinger til politiet og brannvesenet.